

Polismyndigheten i Stockholms län

Länskriminalpolisen
Ulla Wittrock

Brott mot äldre, 65–99 år, 2009 jämfört med 2008

Anmällda brott

Vid Polismyndigheten i Stockholms län registrerades 16 099 anmälningar med någon målsägande i åldern 65–99 år under 2008. Anmälningarna innehöll 18 233 brott som kunde avse dessa målsägande. Motsvarande uppgifter för 2009 var 16 520 anmälningar med 18 687 brott dvs. 2 procent fler än 2008. För de brottstyper som har speciella koder då gärningspersonen har uppfattat och utnyttjat att målsäganden har nedsatt motståndskraft till följd av hög ålder, fysiskt eller psykiskt funktionshinder (tidigare kallade *åldringsbrott*) var resultatet följande. Stöld utan inbrott i bostad hos funktionshindrad minskade med 3 procent (-39 brott) och rån mot funktionshindrad minskad från 12 till 7 brott medan bedrägeri mot funktionshindrad ökade med 7 procent (+12 brott). Utöver brottstyper med specialkoder för funktionshindrade är det bara fickstöld som har en högre andel äldre målsägande än vad deras andel utgör av befolkningen. Fickstöld ökade med 4 procent (+84 brott) mellan 2008 och 2009.

Tabell 1

Brott i anmälningar med målsägande 65–99 år i Stockholms län 2008–2009, efter brottstyp

Brottstyp	Antal brott		Förändring	
	2008	2009	Antal	Procent
Brottsbalken	18 087	18 502	415	2
Brott mot person, 3–7 kap. BrB	1 995	2 276	281	14
Brott mot liv och hälsa, 3 kap. BrB	533	600	67	13
Misshandel	448	517	69	15
Misshandel mot man	264	252	-12	-5
Misshandel mot kvinna	184	265	81	44
Brott mot frihet och frid, 4 kap. BrB	1 338	1 528	190	14
Hemfridsbrott/olaga intrång	176	140	-36	-20
Grov kvinnofridskränkning	15	14	-1	-7
Grov fridskränkning	16	11	-5	-31
Olaga hot	419	427	8	2
Ofredande	659	877	218	33
Ärekränkning, 5 kap. BrB	73	90	17	23
Sexualbrott, 6 kap. BrB	51	58	7	14
Brott mot familj, 7 kap. BrB	-	-	-	-
Brott mot förmögenhet, 8–12 kap. BrB	15 806	15 828	22	0
Stöld, rån och andra tillgreppsbrott, 8 kap. BrB	11 554	11 673	119	1
Personrån	94	96	2	2
Mot funktionshindrad	12	7	-5	-42
Ej mot funktionshindrad	82	89	7	9
Stöld utan inbrott i bostad	1 488	1 478	-10	-1

Hos funktionshindrad	1 155	1 116	-39	-3
Ej hos funktionshindrad	333	362	29	9
Inbrott i bostad	651	980	329	51
Fickstöld	2 228	2 312	84	4

Brottstyp	Antal brott		Förändring	
	2008	2009	Antal	Procent
Bedrägeri och annan oredlighet, 9 kap. BrB	2 495	2 395	-100	-4
Bedrägeri	2 415	2 310	-105	-4
Mot funktionshindrad	164	176	12	7
Ej mot funktionshindrad	2 251	2 134	-117	-5
Förskingring och annan trolöshet, 10 kap. BrB	173	176	3	2
Brott mot borgenärer m.m., 11 kap. BrB	-	2	2	.
Skadegörelsebrott, 12 kap. BrB	1 584	1 582	-2	0
Brott mot allmänheten och staten, 13–20 kap. BrB	286	398	112	39
Brott mot specialstraffrättsliga författningar	146	185	39	27
Totalt	18 233	18 687	454	2

Brott mot äldre, 65–99 år, i polismästardistrikt, närpolisområden och kommuner, 2008 och 2009

City var det polismästardistrikt som hade flest brott mot personer i åldern 65–99 år med 4 332 stycken 2008 och 4 431 brott 2009. Dessa brott ökade i alla polismästardistrikt utom i Roslagen där de minskade med 8 procent (-156 brott). Norrort var det polismästardistrikt där brotten ökade mest, med 10 procent (+145 brott).

Tabell 2

Brott i anmälningar med målsägande 65–99 år i Stockholms län 2008–2009, efter polismästardistrikt och närpolisområde

Polismästardistrikt	Anmällda brott		Förändring	
	2008	2009	Antal	Procent
City	4 332	4 431	99	2
Klara	799	706	-93	-12
Kungsholmen	546	683	137	25
Maria	772	815	43	6
Vasastan	481	552	71	15
Östermalm	920	866	-54	-6
Lidingö	317	324	7	2
Katarina	365	399	34	9
Ospecificerat i City	132	86	-46	-35
Söderort	2 526	2 597	71	3
Farsta	846	818	-28	-3
Globen	881	886	5	1
Skärholmen	786	883	97	12
Ospecificerat i Söderort	13	10	-3	-23
Västerort	2 393	2 527	134	6
Kista	172	233	61	35

Södra Järva	283	338	55	19
Hässelby/Vällingby	487	578	91	19
Bromma	432	442	10	2
Solna	584	530	-54	-9
Sundbyberg	261	263	2	1
Ekerö	149	130	-19	-13
Ospecificerat i Västerort	25	13	-12	-48

Polismästardistrikt	Anmällda brott		Förändring	
	2008	2009	Antal	Procent
Roslagen	1 862	1 706	-156	-8
Norrtälje	342	345	3	1
Rimbo	64	55	-9	-14
Hallstavik	149	154	5	3
Danderyd	334	273	-61	-18
Täby	447	404	-43	-10
Vallentuna	150	157	7	5
Vaxholm	76	65	-11	-14
Åkersberga	287	247	-40	-14
Ospecificerat i Roslagen	13	6	-7	-54
Norrort	1 507	1 652	145	10
Järfälla	500	541	41	8
Upplands Bro	127	136	9	7
Sigtuna	226	260	34	15
Upplands-Väsby	256	309	53	21
Sollentuna	394	401	7	2
Ospecificerat i Norrort	4	5	1	25
Nacka	1 072	1 090	18	2
Nacka	535	520	-15	-3
Värmdö	265	254	-11	-4
Tyresö	268	313	45	17
Ospecificerat i Nacka	4	3	-1	-25
Södertörn	1 895	2 034	139	7
Haninge	541	604	63	12
Nynäshamn	261	288	27	10
Botkyrka	490	524	34	7
Huddinge	600	613	13	2
Ospecificerat i Södertörn	3	5	2	67
Södertälje	848	890	42	5
Salem	154	109	-45	-29
Södertälje	566	619	53	9
Järna och Nykvarn	81	139	58	72
Ospecificerat i Södertälje	47	23	-24	-51
Arlanda	66	72	6	9
Ospecificerat	1 732	1 688	-44	-3
Hela länet	18 233	18 687	454	2

Målsägandens kön och ålder

I anmälningarna 2008 fanns 16 669 målsägande i åldern 65–99 år. Andelen kvinnor och män var nästan lika, 51 procent för kvinnorna respektive 49 procent för männen. Andelen kvinnor var högre för de äldsta målsäganden i åldern 80–99 år med 65 procent. Antalet målsägande minskade med åldern.

I anmälningarna 2009 fanns 17 002 målsägande i åldern 65–99 år, vilket innebär en ökning med 2 procent. Andelen kvinnor var 52 procent dvs. nästan samma som 2008.

Tabell 3

Målsäganden i anmälningar med målsägande 65–99 år i Stockholms län 2008–2009, efter ålder och kön

Anmärkning: En person som är målsägande i flera anmälningar under året räknas en gång per anmälan. Ålder är den som uppnåtts i slutet av det år anmälan skrevs in i RAR.

Ålder	Kön		Män		Okänt		Totalt	
	Kvinnor						2008	2009
	2008	2009	2008	2009	2008	2009		
65–69 år	2 613	2 826	3 508	3 604	74	94	6 195	6 524
70–74 år	1 576	1 723	1 888	1 878	33	47	3 497	3 648
75–79 år	1 418	1 351	1 146	1 139	26	21	2 590	2 511
80–84 år	1 272	1 189	827	782	11	11	2 110	1 982
85–89 år	1 040	1 059	492	530	7	3	1 539	1 592
90–94 år	434	435	165	163	4	5	603	603
95–99 år	101	109	34	32	-	1	135	142
Totalt	8 454	8 692	8 060	8 128	155	182	16 669	17 002
Därav								
80–99 år	2 847	2 792	1 518	1 507	22	20	4 387	4 319

Utredningsresultat för ärenden med målsägande, 65–99 år, 2008 och 2009

Detta avsnitt innehåller redovisningsresultat för ärenden som innehåller brott mot äldre personer. Det är dels ärenden, som redovisades 2008 men som inte behöver ha anmälts under det året utan under något tidigare år och dels ärenden med brott som anmälts 2009 och redovisats senast 17 maj 2010. Det gällde 99 procent av anmälningarna 2009. Andelen ärenden som redovisades med förundersökningsprotokoll 2008 var 3,5 och andelen anmälningar 2009 som redovisades med förundersökningsprotokoll senast 17 maj 2010 var 2,8. Stor skillnad i antalet förundersökningsprotokoll uppvisar Västerort med 86 stycken 2008 och 44 stycken 2009.

Tabell 4

Slutredovisade ärenden med målsägande 65–99 år i Stockholms län efter handläggande polismästardistrikt och slutredovisningsresultat. Ärenden som redovisats 2008 respektive ärenden med brott som anmälts 2009 och redovisats senast 17 maj 2010.

Polis- mästar- distrikt	Ärenden som redovisats 2008			Ärenden med brott som anmälts 2009 och redovisats senast 17 maj 2010		
	Förunder- sökning ej inledd	Förunder- sökning nedlagd	Förunder- sökning- protokoll	Förunder- sökning ej inledd	Förunder- sökning nedlagd	Förunder- sökning- protokoll
City	3 000	1 127	127	3 126	1 141	127
Söderort	1 349	778	77	1 195	841	72
Västerort	1 462	743	86	1 333	766	44
Roslagen	1 052	534	50	989	415	47
Norrort	943	544	52	1 071	696	39
Nacka	644	288	37	636	223	36
Södertörn	1 073	701	65	1 158	889	56
Södertälje	479	224	18	454	272	17
Avdel- ningarna	245	84	34	272	90	6
Totalt	10 247	5 023	546	10 234	5 333	444

I de 15 816 ärenden som redovisades 2008 ingår 37 anmälningar mot en 17-årig kvinna som störde andra personer när de tog ut pengar vid en bankomat och därvid lyckades komma åt pengar från deras konton. Västerort redovisade 36 av de ärendena. Av dessa redovisades 21 i förundersökningsprotokoll medan 15 lades ned med avskrivningsgrund RB 23:4 a, 1 st 2 p.

Personer misstänkta för brott mot äldre, 65–99 år, 2008 och 2009

Knappt en fjärdedel (24 procent) av de 1 616 personer, som misstänktes för brott mot personer i åldern 65–99 år i anmälningar redovisade 2008, var kvinnor. Den vanligaste åldersgruppen bland kvinnorna var 15–19-åringarna, som svarade för 13 procent. Den 17-åriga kvinna, som nämndes i föregående avsnitt, ingår med 37 förekomster i den åldersgruppen. Bland männen var 40–44-åringarna vanligast och svarade för 12 procent. Andelen kvinnor bland de personer, som misstänktes för brott mot äldre i anmälningar gjorda 2009 var ett par procentenheter lägre, 22 procent. Den vanligaste åldersgruppen bland dem var 60–64 år. En av kvinnorna i den åldersgruppen förekom i 26 anmälningar. De allra flesta brott hon anmälts för var överträdelse av de besöksförbud hon hade mot sin f.d. make och svägerska. Bland männen var 15–19-åringar vanligast.

Tabell 5

Misstänkta personer i anmälningar, som innehöll målsägande 65–99 år och som redovisades 2008 respektive anmäldes 2009 i Stockholms län, efter de misstänkta personernas ålder och kön

Anmärkning: En person som misstänks för flera brott i en anmälan eller förekommer som misstänkt i flera anmälningar under året räknas en gång per anmälan. Ålder är den som uppnåtts i slutet av det år anmälan skrevs in i RAR.

Ålder	Kön				Totalt	
	Kvinnor		Män		2008	2009
	2008	2009	2008	2009		
10–14 år	5	6	29	23	34	29
15–19 år	52	25	140	165	192	190
20–24 år	27	30	121	134	148	164
25–29 år	38	21	90	90	128	111
30–34 år	19	21	113	131	132	152
35–39 år	31	30	110	113	141	143
40–44 år	47	42	152	143	199	185
45–49 år	35	37	134	111	169	148
50–54 år	40	43	81	105	121	148
55–59 år	21	36	81	61	102	97
60–64 år	35	48	62	77	97	125
65–69 år	9	15	45	72	54	87
70– år	24	14	54	63	78	77
Okänd	3	1	18	5	21	6
Totalt	386	369	1 230	1 293	1 616	1 662